

یافته‌های پژوهش

بررسی تناسب محتوایی مجله رشد مشاور مدرسه با نیازهای شغلی مشاوران مدارس

بررسی تناسب محتوایی مجله «رشد مشاور مدرسه» با نیازهای شغلی مشاوران مدارس نشان داد:

۱. مشاوران مدارس به مجله‌ای تخصصی مربوط به حرفه خود نیاز دارند. مشاوران تا حدودی با نشریه رشد مشاور آشنایی دارند ولی اغلب افرادی که از وجود مجله آگاه هستند آن را به طور منظم دریافت نمی‌کنند. درصد بالایی از مشاوران مدارس در مورد نشریه «رشد مشاور مدرسه» با همکاران خود گفت‌وگو و مطالعه آن را پیشنهاد نمی‌کنند. میزان دسترسی و مطالعه مشاوران با مجله رشد مشاور مدرسه در سطح پایینی قرار دارد.

۲. مشاوران مدارس دقت علمی مجله را تأیید و عنوان کردند که هرچند این مجله علمی - پژوهشی نیست اما در نگارش اکثر مقالات مجله از منابع به‌روز و معتبر استفاده شده است. بررسی‌های محتوایی مجله نشان داد نویسندگان و دست‌اندرکاران نشریه اغلب از کارشناسان و متخصصان مطرح در حوزه مشاوره و روان‌شناسی هستند.

۳. همچنین مطالعه مجله و مقالات مرتبط در افزایش مهارت‌های ارتباطی مشاوران تأثیرگذار بوده است. اما مشاوران مدارس مطالب مجله را تا حدودی تکراری و سطح پایین ارزیابی کردند. یافته‌ها همچنین حاکی از آن است که پرسش‌شوندگان فصلنامه «رشد مشاور مدرسه» را از نظر «معرفی روش‌های نوین مشاوره در مدرسه»، «افزایش سطح توانمندی شغلی مشاوران»، «معرفی منابع مرتبط با حوزه کاری مشاوران مدارس» و «آشنایی با چالش‌های روز آموزش و پرورش» ضعیف ارزیابی کردند.

۴. فصلنامه «رشد مشاور مدرسه» در ۱۴ شماره حدود ۲۰ صفحه را به معرفی کتاب‌های جدید و وبگاه‌های مرتبط به حوزه مشاوره اختصاص داده است. همچنین در موضوع چالش‌های روز آموزش و پرورش، مجله رشد مشاور مدرسه به مباحثی مانند: هدایت تحصیلی، شبکه‌های اجتماعی، گرایش نوجوانان به سوء مصرف مواد، تربیت جنسی، ساختار جدید نظام آموزشی، اخلاق‌گرایی و... در شماره‌های مختلف پرداخته است. این مجله جهت افزایش توانمندی مشاوران مدارس اقدام به درج تعداد محدودی تجربه‌های همکاران در مواجهه با مسائل مختلف در قالب «موردپژوهی» کرده است. از سوی دیگر پژوهش‌هایی که به نظر می‌رسد در همین راستا باشد، در مجله درج شده است که با اینکه صفحات زیادی را در مجله به خود اختصاص داده‌اند، اما همه آن‌ها

اختصاصاً برای مشاوران مدارس نیست. با وجود این و با توجه به نتایج پژوهش حاضر، این مطالب نتوانسته است نیازهای شغلی و آموزشی مشاوران مدارس را به طور کامل پوشش دهد.

۵. بیش از نیمی از مشاوران مدارس از «میزان پوشش نیازهای مشاوران در مجله رشد مشاور مدرسه» رضایت ندارند. آنان دلایل این نارضایتی را ارائه مطالب به صورت تئوری و آکادمیک، کاربردی نبودن مطالب و عدم ارایه راهکارهای عملی به مشاوران و مدرسه‌ای نبودن اکثر مطالب عنوان کرده‌اند.

۶. مقالات و مطالب فصلنامه «رشد مشاور مدرسه» با هدف شناسایی بهتر رفتار دانش‌آموزان در مجله منتشر شده است. برای مثال می‌توان به این موارد اشاره نمود: معرفی آزمون‌ها و پرسشنامه‌های مناسب (۴۲ صفحه در ۱۴ شماره)، یا مطالبی با عناوین افسردگی، استرس، قلدری در مدرسه، اختلال خوردن، کم‌رویی، کژراهه‌های نوجوانی و... با این حال بیش از نیمی از سؤال‌شوندگان در این پژوهش در خصوص «تأثیر مطالب مجله درک و فهم بهتر رفتار دانش‌آموزان» مجله را ضعیف ارزیابی کردند. مشاوران مدارس همچنین محتوای مجله را از نظر «تأثیر مطالب مجله بر افزایش دانش مشاوران در خصوص هدایت تحصیلی» ضعیف ارزیابی کردند. این در حالی است که مجله رشد مشاور مدرسه حداقل در ۱۸ صفحه به طور مستقیم به موضوع هدایت تحصیلی پرداخته است. مشاوران مدارس معتقدند مباحث مجله در این زمینه کم و با نیازهای مشاوران تناسب ندارد.

۷. میزان «هم‌خوانی محتوای مجله با وظایف مصوب مشاوران مدارس» پایین است (بیش از ۵۵ درصد). همچنین مجله به برخی حیطه‌های وظایف اساسی مشاوران توجه زیاد و از برخی دیگر غفلت کرده است. برای مثال به مطالب کلی که به نظر می‌رسد مربوط به حیطه «استانداردهای حرفه‌ای» مشاوران باشد حدود ۳۰ درصد (۲۶۷ صفحه) و در حیطه هماهنگی ۰,۳۳ درصد (سه صفحه) در ۱۴ شماره پرداخته شده است. حیطه‌های دیگر: ۳,۳۵ درصد مدیریت برنامه، ۲,۲۳ درصد راهنمایی، ۱۱,۹۶ درصد مشاوره، ۴,۶۸ درصد ارزیابی دانش‌آموزان و ۱۶,۴۰ درصد رفتار حرفه‌ای.

براساس نتایج این پژوهش پیشنهاد می‌شود:

- متولیان مجله در خصوص شناسایی و پوشش دادن نیازهای تخصصی مشاوران، توزیع مناسب مجله و گرفتن بازخوردهای مخاطبان برای اصلاح محتوا همت گمارند.

- برای آشنایی بیشتر مشاوران مدارس، پیشنهاد می‌شود دست‌اندرکاران نشریه از راه‌های گوناگون اقدام به معرفی و آشنا کردن مشاوران مدارس با این نشریه نمایند. برای مثال: از طریق برقراری ارتباط و معرفی مجله به مسئولان آموزش و پرورش در مناطق، شهرها و استان‌ها، تبلیغ مجله در رسانه‌های دیداری، شنیداری و نوشتاری، معرفی مجله در نشست‌ها، همایش‌ها و سمینارهای مشاوران مدارس و همچنین تبلیغ در گروه‌های مجازی مشاوران مدارس.

- با توجه به عدم آشنایی کامل مشاوران مدارس با وظایف مصوب که از سوی آموزش و پرورش تدوین یافته است، به دست‌اندرکاران مجله پیشنهاد می‌شود به این موضوع توجه بیشتری نمایند. آشنایی مشاوران با وظایف اصلی‌شان، می‌تواند آنان را در یافتن جایگاه و نقش خود در مدرسه کمک نماید.